

Alapművek és repertoárfrissítés

– Kollár Imre, a Debreceni Filharmonikus Zenekar vezető karmesterének elképzelései jelenről és jövőről –

– Magyarországon ritka jelenség, hogy egy fiatal, annak idején a Magyar Televízió Karmesterversenyén is díjat nyert karmester hosszú évek óta vezető karmestere egy vidéki szimfonikus zenekarnak, ott jól érzi magát annak ellenére, hogy lakhelye és minden gyökere Budapesthez köti. Minden bizonnyal komoly szakmai indoka van ennek a kitartásnak, amely egyébként az együttes egyenletes színvonalas produkcióin is érződik.

– Hat éve dolgozom az együttesel, ami önmagában véve nem nagy idő. Azért tűnhet ez soknak, mert 25 évesen kezdtem el ezt a munkát, akkor lettem vezető karmester. Valóban kevés arra a példa, hogy ilyen fiatalon valaki egy nagyvárosi szimfonikus zenekar vezető karmestere legyen. Ha most, 31 évesen kaptam volna ezt a lehetőséget, mindenki azt mondaná: tehetséges fiatalember, éppen a helyén van, hiszen vidéki város zenekarának vezető dirigense. Mindennek azonban hat éve és én változat-

lanul úgy gondolkodom a pályáról: tanulni kell. Minden karmesternek folyamatos tanulásra van szüksége mondjuk hatvan éves koráig, amíg némi tapasztalatra szert nem tesz. A repertoár ugyanis hatalmas – mindent nem lehet megismerni, de minél töb-

bet azért lehet. Nemrég gondolkodtam el azon, hogy bár valóban korán kezdtem a pályát, de még ha száz évig is élek, esélyem sincs a zeneirodalom leginkább alapvető műveinek végigvezénylésére. Folytonosan az a riport cseng vissza a fülemben, amit Soltiival készítettek nem sokkal halála előtt és arra a kérdésre, hogy milyen fontos mű maradt ki repertoárjából, a köztudottan sokat koncertező, elismert Wagner-dirigens Solti György így válaszolt: a Mesterdalnokok. Megdöbbenő kijelentés és megerősít elképzelésemben: tanulásra, folyamatos vezénylésre, repertoárépítésre ideális hely Debrecen.

– Annak idején, 25 évesen, milyen szándékokkal kezdett Debrecenben a munkához? Megérkezett és folytatta ott, ahol elődje abbahagyta, vagy konkrét repertoárépítési, -változtatási szándékkal ült le a pulpituson?

– Egyetlen konkrét változtatást óhajtottam. Elődöm ugyanis szerette műsorra tűz-

Zenekarok a történelmi Magyarország területén

Állami Filharmónia Kassa – Szlovákia

Kelet-Szlovákia legnagyobb szimfonikus zenekarát és annak intézményét dr. Julis Klein zenekari igazgató és dr. Ján Süli Kassa Óváros polgármestere mutatta be Miskolcon, a Kelet-Európai Szimfonikus Zenekari Fesztivál első konferencia napján.

Rövid bemutatkozás

A Szlovák Állami Filharmónia Kassa együttesét Szlovákia második hivatásos szimfonikus zenekaraként alapították 1968-ban. Székhelye Kassa városában, a keleti régió negyedmilliós nagyvárosában van. A városban négy egyetem, számos kutatóintézet, színház, galéria és múzeum működik.

Megalakulása óta a zenekar a szlovák előadó-művészet kül- és belföldön egyaránt elismert képviselőjévé nőtte ki magát, amiről több, mint 200 művet sorolót, tekintélyes diszkográfia tanúskodik. A darabok elsősorban a 19. századi szimfonikus repertoárt képviselik, de sok olyan művet is tartalmaznak, amelyeknek ez az első hangrögzítésük. Az együttes közel kilencven tagja konzervatóriumot, illetve a nevezetes európai zeneakadémiák valamelyikét végezte. Sokan közülük nemzetközi versenyek díjazottjai.

Külföldi útjai során a zenekar járt Európában, Észak-Amerikában és Ázsiában, hangversenyezett szinte minden fontos kulturális központban: Bécsben, Salzburgban, Berlinben, Budapesten, Prágában, Lisszabonban, Antwerpenben, Barcelonában, Athénban, Reimsben, Hong-Kongban, Luxembourgban, New York-ban és más helyeken is. Az együttes történetének csúcspontját jelentette az 1994-es Egyesült Államokbeli debütáló turné, ami a független Szlovák Köztársaság egyik nagy szimfonikus zenekarának első fellépése volt.

A zenekar elismert karmesterekkel és a világ minden tájáról érkező neves szólistákkal dolgozik. Köztük is leghíresebb Luciano Pavarotti volt; a vele való együttműködést munkássága elismeréseként értékelte a zenekar.

Repertoárján nemcsak a zeneirodalom ismert alkotásai szerepelnek, hiszen sok szlovák zeneszerző művét is tette ismertté

már a nyilvánosság számára hangversenyen, rádió- és televíziós felvételen, CD-n.

Több mint 100 CD-t publikált már a Naxos, a Marco Polo és más cégeken keresztül szerte a világon. Ezekon sok első felvételes mű is hallható: Waldtaufel, Raff, Rubinstein, Furtwängler, Spohr és Suppé eddig még nem megjelent darabjai. Nagy sikere volt és komoly nemzetközi figyelmet keltett ifjabb Johann Strauß műveinek hangzó összkidása.

Mindennapos koncertjei mellett két nagy nemzetközi zeneünnepeket is szervez a Szlovák Állami Filharmónia Kassa – májusban a Zenélő Tavasz Fesztivált, szeptemberben pedig az Orgonafesztivált. Ilyen alkalomkor rangos szimfonikus zenekarok (például a Moszkvai Állami Szimfonikus Zenekar, a lipcsei Gewandhausorchester, a Szentpétervári Filharmonikusok, a cseh Filharmonikusok) lépnek fel Kassán.

Fenntartó és pénzügyi konstrukció

1997-ig a Kulturális Minisztérium, azóta a megye fennhatósága alá tartozik a Szlovák Állami Filharmónia Kassa, és jelenleg a megye legnagyobb kulturális intézménye. 2002-től – más kulturális intézményekkel együtt – önkormányzati kezelésbe kívánja adni az állam. Gazdaságilag nonprofit társaságként definiálható, ahol a kapott tá-